

تحقیقی

اثر عصاره هیدروالکلی چای سبز (*Camellia sineisis L*) بر گلوکز خون و وزن موش‌های صحرایی نر دیابتی شده با استرپتوزوتوسین

دکتر مهدی مهدی‌زاده^{۱*}، دکتر سیدعلی حسینی تهرانی^۲، فیض‌الله ابراهیمی‌نیا^۳، آناهیتا الهی^۴

دکتر حسن فلاح حسینی^۲، منیره عزیزی^۵، مهدی صادق‌زاده^۳، شروین فاتحی قهفرخی^۳، حامد مسعودی^۳

۱- استاد گروه علوم تشریح و مرکز تحقیقات سلولی ملکولی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران.

۲- استادیار گروه علوم تشریح دانشگاه آزاد اسلامی، دانشکده پزشکی واحد تهران. ۳- دانشجوی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران.

۴- استادیار پژوهشکده گیاهان دارویی انستیتوی گیاهان پزشکی، تهران. ۵- دانشجوی دکترای علوم تشریحی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران.

چکیده

زمینه و هدف: امروزه استفاده از گیاهان دارویی برای تخفیف علائم و درمان بیماری دیابت مورد توجه قرار گرفته که از جمله می‌توان به چای سبز (*Camellia sinensis L.*) اشاره نمود، ولی با توجه به عدم بیان دوز مناسب و متناقض بودن نتایج در مورد اثرات آن بر میزان قندخون، این مطالعه به منظور تعیین اثر عصاره آن در دوزهای مختلف بر قندخون و کاهش وزن در موش‌های دیابتی شده با استرپتوزوتوسین انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه تجربی روی ۴۰ سر موش صحرایی نژاد ویستار در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران انجام شد. تعداد ۸ سر از موش‌ها به عنوان گروه طبیعی نگهداری و به ۳۲ سر آنها استرپتوزوتوسین با دوز ۵۰ mg/kg محلول در نرمال‌سالین به روش داخل صفاقی تزریق شد. موش‌های دیابتی به طور تصادفی در چهار گروه ۸ تایی تقسیم شدند. از چهار گروه موش‌های دیابتی به سه گروه به ترتیب دوزهای ۵۰، ۱۰۰ و ۲۰۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم عصاره هیدروالکلی چای سبز محلول ده درصد (Dimethyl Sulfoxide) DMSO در آب مقطر و به گروه دیابتی کنترل به طور مشابه محلول ده درصد DMSO در آب مقطر از طریق گاواژ روزانه به مدت ۶ هفته داده شد. تمام حیوانات در شروع مطالعه و هفته‌های ۲ و ۴ و ۶ بعد از شروع مطالعه از لحاظ قندخون و وزن اندازه‌گیری شدند. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های آماری تی استودنت و ANOVA یک‌طرفه تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: میانگین قندخون ناشتا در گروه‌های دیابتی که دوزهای مصرفی ۵۰، ۱۰۰ و ۲۰۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم عصاره چای سبز را دریافت کرده بودند، در مقایسه با گروه دیابتی کنترل به طور معنی‌داری کاهش یافت ($P < 0.05$)، ولی وزن حیوانات در سه گروه دریافت کننده دوزهای مختلف عصاره کاهش معنی‌داری نسبت به گروه کنترل غیردیابتی نشان نداد.

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که عصاره هیدروالکلی چای سبز با دوزهای مصرفی ۵۰، ۱۰۰ و ۲۰۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم سبب کاهش قندخون ناشی از دیابت می‌گردد و دوز ۱۰۰ mg/kg مناسب‌ترین دوز این عصاره می‌باشد.

کلید واژه‌ها: چای سبز، دیابت، کاهش وزن، موش صحرایی

* نویسنده مسؤول: دکتر مهدی مهدی‌زاده، پست الکترونیکی: maranaoo2004@yahoo.com

نشانی: تهران، دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشکده پزشکی، گروه علوم تشریحی، تلفن: ۸۸۰۵۸۶۱۵ (۰۲۱)، نمابر: ۸۸۰۵۸۶۸۹

وصول مقاله: ۸۷/۸/۱، اصلاح نهایی: ۸۷/۱۱/۱۳، پذیرش مقاله: ۸۷/۱۱/۱۴